

Adressater i henhold til vedlagt liste

Deres ref

Vår ref
200604474-/KJJ

Dato
14.07.2006

HØRING

Rapport om ulike typer sakkyndigerklæringer helsepersonell avgir til justissektoren (Graver-rapporten)

Rapporten fra den såkalte Graver-gruppen ble overlevert helse- og omsorgsministeren og justisministeren 16. mai 2006. I samråd med Justis- og politidepartementet ber Helse- og omsorgsdepartementet med dette om eventuelle merknader til rapporten.

Arbeidsgruppen, - som ble ledet av professor dr. juris Hans Petter Graver, ble gitt i mandat å gjennomgå ulike typer sakkyndigerklæringer helsepersonell avgir til justissektoren, samt dernest foreslå konkrete tiltak som kan sikre god kvalitet og høy legitimitet. Bakgrunnen for opprettelse av arbeidsgruppen var påstander om utstedelse av falske erklæringer til domfelte som ville slippe fengselsstraff eller ville prøve å oppnå lettere soningsforhold.

Arbeidsgruppens rapport er inndelt i to hoveddeler. I **rapportens del I** er arbeidsgruppens innstilling med vurderinger og forslag inntatt i kapittel 5 og kapittel 6. I **rapportens del II** er det inntatt en rekke vedlegg til selve innstillingen. Vedleggene har i hovedsak tjent som bakgrunnsmateriale for arbeidsgruppens innstilling, samtidig som det i vedlegg 7 er foretatt en gjennomgang av enkelte tiltak av mer generell art som også kan være av betydning for å oppnå høy kvalitet på ulike attester, erklæringer o.l.

Arbeidsgruppen har fremmet flere forslag til *lovendringer*, blant annet endringer i forvaltningsloven § 17 om partens rett til å bli varslet/uttale seg i forvaltningssak, helsepersonelloven § 15 om helsepersonells utstedelse av attester, erklæringer o.l. og

innføring av en ny tilbakekallsbestemmelse som ny § 62 a i helsepersonelloven. Videre foreslås å endre folketrygdloven §§ 25-6 og 25-7 slik at Statens helsepersonellnemnd blir klageinstans over vedtak om tap av retten til å praktisere for trygdens regning og vedtak om at det ikke skal gis ytelse på grunnlag av erklæring fra en lege.

Arbeidsgruppen har også utarbeidet utkast til en egen *forskrift* om helsepersonells utstedelse av attester, erklæringer o.l. Fastsettelse av en eventuell forskrift forutsetter at Stortinget slutter seg til de foreslåtte lovendringer i helsepersonelloven § 15, herunder forskriftshjemmelen i nytt andre ledd. I og med at de foreslåtte lovendringer i helsepersonelloven § 15 og forskriftsforslaget henger nøye sammen, ber likevel departementet om at høringsinstansene også kommenterer forskriftsforslaget.

Videre har arbeidsgruppen anbefalt at det utarbeides *standardskjemaer* som helsepersonell skal benytte når de utsteder visse attester/erklæringer. I rapporten foreslås hva slike skjemaer bør inneholde/kreve av opplysninger når det gjelder følgende sakstyper innenfor justissektoren:

- Forfall for parter, siktede og vitner i rettssaker
- Soningsutsettelse
- Benådning
- Straffeavbrudd fra friomsorgen

For noen av de ovennevnte saksområder har arbeidsgruppen i tillegg foreslått *enkelte andre tiltak* om:

- Fagkyndig instans som retten enkelt kan konsultere og få råd fra ved tvilstilfeller i saker om forfall for parter, siktede og vitner i rettssaker
- Sentralisert behandling av saker om soningsutsettelse for å oppnå større grad av likebehandling, økt profesjonalitet og mulighet for å avdekke uheldige nettverk
- Bruk av en "second opinion" i saker hvor det er aktuelt å benåde av helsemessige grunner, og at det bør utarbeides nærmere retningslinjer for innhenting av "second opinion" i disse sakene

Arbeidsgruppen har også anbefalt at det skjer en samlet *oppfølging av utredningene fra Røsægutvalget* (NOU 2000: 23 Forsikringsselskapers innhenting, bruk og lagring av helseopplysninger) og *Rognumutvalget* (NOU 2001: 12 Rettsmedisinsk sakkyndighet i straffesaker). Det er vist til at flere av utredningenes forslag direkte eller indirekte vil få betydning for helsepersonells arbeid som sakkyndig/utsteder av ulike attester, erklæringer o.l. Selv om arbeidsgruppen ikke har fremmet spesifikke forslag knyttet til disse utredningene, har arbeidsgruppen i rapportens del II, vedlegg 5, inntatt en kort redegjørelse for en del av de mest sentrale forslagene. Utredningene fra hhv. Røsægutvalget og Rognumutvalget har tidligere vært på høring. Høringsinstansene oppfordres likevel til å komme med tilbakemelding på de av utvalgenes forslag som særlig anses relevante sett i sammenheng med Graver-gruppens generelle vurderinger og konkrete forslag.

Røsægutvalgets utredning er lagt ut på Helse- og omsorgsdepartementets internettside på følgende adresse: http://www.odin.no/hod/norsk/dok/andre_dok/nou/bn.html

Rognumutvalgets utredning er lagt ut på Justis- og politidepartementets internettside på følgende adresse: http://www.odin.no/jd/norsk/dok/andre_dok/bn.html

Arbeidsgruppen har også vist til at utredningen fra Øvreeideutvalget (NOU 2006: 9 Kvalitetssikring av sakkyndige rapporter i barnevernsaker) inneholder forslag som har berøringspunkter med arbeidsgruppens forslag. Øvreeideutvalget overleverte sin utredning 28. mars 2006 og Barne- og likestillingsdepartementet har nylig sendt denne på høring med høringsfrist 1. september 2006. Utredningen er lagt ut på Barne- og likestillingsdepartementets internettside på følgende adresse:
http://www.odin.no/bld/norsk/dok/hoeringer/paa_hoering/bn.html

Departementet ber om at høringsuttalelser til Gravergruppens rapport sendes **innen 15. oktober 2006** til:

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelser kan også sendes elektronisk til: postmottak@hod.dep.no

Alle høringsuttalelser vil også bli formidlet til Justis- og politidepartementet.

Arbeidsgruppens rapport kan lastes ned fra Helse- og omsorgsdepartementets internettside på følgende adresse:
<http://www.odin.no/hod/norsk/dok/hoeringer/bn.html>

En papirversjon av rapporten kan bestilles pr. e-post fra grethe.hatland@hod.dep.no – eller pr. tlf. 22 24 87 05.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Salvesen e.f.
fung. ekspedisjonssjef

Kjetil Jonsbu
seniorrådgiver